

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2016. január hó 20. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

Az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt és társai ellen indított büntető ügyben a Miskolci Törvényszék 2015. évi augusztus hó 27. napján kihirdetett 10.B.719/2014/86. számú ítéletének a fellebbezéssel érintett I. r. vádlottra vonatkozó részét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

Az első fokon eljáró bíróság a fellebbezéssel érintett I. r. vádlott bűnösségét testi sértés büntettében (2012. évi C. törvény. Btk. 164. § (1), (3) bekezdés), testi sértés vétségében (2012. évi C. törvény. Btk. 164. § (1), (2) bekezdés) és garázdaság büntettében (2012. évi C. törvény. Btk. 339. § (1), (2) bekezdés d) pont) állapította meg, és halmazati büntetésül 1 évi szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A végrehajtás elrendelése esetén a szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, és megállapította, hogy a végrehajtás elrendelése esetén a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. Döntött a bűnjel sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről.

II. r. és III. r. vádlottak vonatkozásában a törvényszék ítélete 2015. augusztus 31., illetve 2015. augusztus 28. napján jogorvoslatok hiányában jogerőre emelkedett.

I. r. vádlottal szemben az ügyész élt fellebbezéssel a nyilatkozattételre fenntartott 3 napon belül terhére, téves jogi minősítés miatt és a büntetés súlyosítása érdekében.

Jogorvoslatának írásbeli indokolásában a fellebbezéssel érintett vádlott II. r. vádlott sérelmére elkövetett cselekményét életveszélyt okozó testi sértés büntette (Btk. 164. § (1), (8) bekezdés I. fordulat) kísérleteként indítványozta minősíteni és a súlyosabb jogi minősítésre figyelemmel a halmazati büntetésül kiszabott szabadságvesztés büntetés súlyosítására tett indítványt akként, hogy a másodfokú bíróság annak tartamát - végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés fenntartása mellett - lényegesen emelje fel. Álláspontja szerint a törvényszék jogi megítélése e bűncselekmény vonatkozásában nem fogadható el, mivel I. r. vádlott sérelmére elkövetett cselekményének csupán egyoldalú értékelésén alapult, mert a bíróság kizárólag az adott erejű és irányú szűrés lehetséges következményeivel számolt, és ebből vont következtetést a fellebbezéssel érintett vádlott aktuális tudattartalmára, megállapítván, hogy szándéka nem irányult életveszélyes sérülés okozására.

A vádlott és védője a törvényszék ítéletét tudomásul vették.

A fellebbviteli főügyészség átiratában az ügyészi fellebbezést mind az eltérő minősítés, mind a büntetés súlyosítására irányulóan indokai alapján fenntartotta és utalt arra, hogy a törvényszék a tényállásban megállapított több lényeges körülményt nem vett figyelembe. Helytelen az a megállapítása, hogy az életveszélyes sérülés elmaradása nem a véletlenül múlt, hanem az I. r. vádlott által leadott szúrás, illetve hadonászás erején és irányultságán. A büntetés kiszabása körében a kiszabott szabadságvesztés és a próbaidő tartamának felemelését indítványozta.

Az ítéletábra az ügyészi fellebbezés folytán a törvényszék ítéletét a fellebbezéssel érintett I. r. vádlott vonatkozásában a Be. 349. § (1) bekezdése alapján a Be. 361. §-a szerinti nyilvános ülésen bírálta felül a meghozatalát megelőző eljárással együtt.

A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség jelenlévő képviselője az átiratában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta. Nem vitatta a törvényszék által megállapított tényállást, és e vádlott előzetes mentesítésére vonatkozó döntését sem kifogásolta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor azt állapította meg, hogy a terhelt tudata nem fogta át az életveszélyes állapot kialakulásának lehetőségét. A súlyosabb, az életveszélyt okozó testi sértés büntetése kísérletének megállapítása esetén a garázdaság büntetében történő bűnösség megállapítását mellőzni indítványozta.

A védő az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint nem vitás, hogy a dulakodásban résztvevő felek mozgásban voltak és az, hogy ittasságuk egyfajta imbolygó mozgást is feltételezett, azonban egyértelműen megállapítható volt, hogy az életveszélyes sérülés okozására sem a mozgás, sem az eszköz nem volt alkalmas. Úgy ítélte meg, hogy a törvényszék ítélete elsősorban a special preventív szempontokra volt figyelemmel, és főként arra, hogy I. r. vádlottat visszatartsa hasonló jellegű bűncselekmények elkövetésétől.

A vádlott az utolsó szó jogán megbánásáról nyilatkozott.

Az ítéletábra a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályok maradéktalan betartásával eljárva ügyfelderítési kötelezettségének teljes körűen eleget téve megalapozott, hibamentes tényállást állapított meg, amelyet egyébként a vádhatóság sem vitatott.

E tényállást az ítéletábra a felülbírálat során a Be. 351. § (1) bekezdése alapján irányadónak tekintette. A fellebbezéssel érintett I. tényállási pontban megállapított tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlott büntetőjogi felelősségére valamennyi terhére rótt bűncselekmény vonatkozásában. A ... sértett sérelmére elkövetett testi sértés jogi minősítését senki sem vitatta (Btk. 164. § (1), (2) bekezdés).

II. r. vádlott sérelmére elkövetett cselekményt a törvényszék a vádhatóság minősítésétől (életveszélyt okozó testi sértés büntetése kísérlete) eltérően a Btk. 164. § (1), (3) bekezdése szerinti súlyos testi sértés büntetéként minősítette. E körben nagy hangsúlyt helyezett az igazságügyi orvosszakértői bizonyításra, melyet az ítélet 10. oldal utolsó bekezdéséről igen részletesen és körültekintően értékelt. A 13. oldal 4. bekezdésétől a történeti tényállásból levont jogi álláspontjáról adott számot indokolva a vádhatóság jogi minősítésétől való eltérést, de vizsgálta a fellebbezéssel érintett vádlott vonatkozásában a jogos védelem lehetőségét is, melyet meggyőző érveléssel vetett el.

Az ítéletábra egyetértett a sértett sérelmére elkövetett cselekménynek a törvényszék általi jogi minősítésével, és e körben kifejtett álláspontjával. A törvényszék irányadó tényállásban azt állapította meg, hogy vádlott a verekedés közben a késsel több esetben II. r. vádlott felsőteste, feje irányába kaszáló mozdulatokat tett, melyek a sértett fülét, nyakát érték el, továbbá egy szűrő

mozdulata II. r. vádlott mellkasát érte (ítélet 4. oldal alulról 3. bekezdés). A törvényszék az irányadó tényállásban azt is rögzítette, hogy a nyak metszett szúrt és a mellkasfal szúrt sérülésének gyógytartama 8 napon belüli, míg a bal fülkagyló porcát is érintő metszett sérülés 8 napon túl gyógyuló, tényleges gyógytartama 2 hét. A mellkasfali szúrás közepes erejű lehetett. Ezen túlmenően az is megállapításra került, hogy az I. r. vádlott által kifejtett közepes erejű és irányú szúrás még a bordák közé érve sem eredményezett volna mellüregbe hatolást és ezzel együtt közvetett, de akár közvetlen életveszélyes sérülést. A sértett nyakát ért szúrás figyelemmel a szúrás helyére szintén alkalmatlan volt életveszélyes sérülés előidézésére. A törvényszék ítéletének indokolásában részletesen számot adott arról, hogy a vádlottnak a sértett sérelmére elkövetett cselekményét miért az ügyészi vádtól eltérően minősítette. E körben utal az ítélet tábla még az alábbiakra:

A 3/2013. számú Büntető jogegységi határozat az élet és testi épség büntetőjogi védelméről rögzíti, hogy a Btk. 164. § (8) bekezdésének I. fordulatában meghatározott életveszélyt okozó testi sértés nem „tisztá” veszélyeztetési bűncselekmény, mert az elkövetési magatartás csak az érintett egyik jogtárgyat - az emberi életet - veszélyezteti, a másik jogtárgyat - a testi épséget - viszont ténylegesen sérti. Az életveszélyt okozó testi sértés felrovása többnyire akkor indokolt, ha a testi sértés közvetett életveszélyt idézett elő. Életveszélyt okozó testi sértés megállapításának van helye, ha a testi sértésre irányuló magatartást tanúsító elkövető szándéka az életveszélyre is kiterjed, mert ennek bekövetkezését kívánja, vagy ebbe belenyugodva cselekszik. Jól lehet az életveszély, mint eredmény tekintetében az egyenes szándék elméletileg nem zárható ki, a gyakorlatban az életveszélyes eredményt érintő szándék eventuais formában jelentkezik. Ilyen szándék hiányában akkor kell ezt a bűncselekményt megállapítani, ha a beállott életveszélyes következmény tekintetében az elkövetőt gondatlanság terheli. Ha az életveszélyre is kiterjedő szándék megállapítható, és ez az eredmény azonban elmarad, (tehát még közvetett életveszély sem következett be) az életveszélyt okozó testi sértés kísérletének megállapítására kerülhet sor. A jogegységi határozat 2. pontja rögzíti, hogy a testi sértésre irányuló szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra a tárgyi (objektív) és az alanyi (szubjektív) tényezőkből lehet következtetni.

Az első fokon eljáró bíróság is kellő körültekintéssel vizsgálta, hogy az I. r. vádlott szándéka kiterjedt-e az ügyészi vád által vád tárgyává tett életveszélyes sérülés okozására, avagy sem. E körben az ítélet tábla osztotta az első fokon eljáró bíróság érvelését és utal még az alábbiakra. A tárgyi tényezők körében az elkövetés eszköze, mint arra a hivatkozott jogegységi határozat is utal, mindig gondos mérlegelést igényel, azonban minden esetben össze kell vetni az elkövetés egyéb körülményeivel. Jelen ügyben az eszköz egy svájci többfunkciós zseb kés volt, amely 7 cm pengehosszúságú, és amelyről az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy egyébként alkalmas lehet életveszélyes sérülés okozására is. Az elkövetés körülményeiből és módjából, a sérülés helyéből, jellegéből általában megalapozott következtetés vonható az elkövető szándékára. A szakértői bizonyítás az irányadó tényállás alapján annak megállapítását eredményezte, hogy a sérülések életveszélyesnek nem minősülnek, amennyiben a mellkasfalat érő közepes erejű szúrás ugyanazon irányból a bordák közti területet éri a mellüregbe hatolásával akkor sem lehetne számolni. A mellüregbe hatoláshoz közepes erőbehatás esetén a ténylegesen megtörténttől eltérő irányú, a bordák közére merőleges szúrásra, vagy a ténylegesen megtörtént irányú szúrás esetén nagy erőbehatásra lett volna szükség. Az I. r. vádlott által kifejtett közepes erejű és irányú szúrás még a bordák közét érve sem eredményezett volna mellüregbe hatolást, és ezzel együtt közvetett, de akár közvetlen életveszélyes sérülést. A II. r. vádlott nyakát ért szúrás - figyelemmel a szúrás helyére - szintén alkalmatlan életveszélyes sérülés előidézésére (ítélet 5. oldal 6. bekezdése).

A vádlott a sértett felé kaszáló mozdulatokat tett, melynek egyike eredményezte a 8 napon túli sérülést, legfeljebb közepes erőbehatással. A mellkas felé egyetlen szúró mozdulat történt közepes erővel, amelyről a szakértő is azt állapította meg, utalva a már korábban hivatkozottakra, hogy még

a bordák között érve sem eredményezhetett volna mellüregbe hatolást, és ezzel együtt közvetett, de közvetlenül életveszélyes sérülést sem. A sértett nyakát ért szúrás szintén alkalmatlan volt életveszélyes sérülés előidézésére. Mindezek alapján az ítéletábra álláspontja szerint nem kifogásolható az elsőfokú bíróság azon meggyőződése, hogy az életveszélyes sérülés elmaradása nem a véletlenül múlt, hanem I. r. vádlott által kifejtett szúrás, illetőleg hadonászás erején és irányultságán. Az alanyi tényezők körében nem hagyható figyelmen kívül a cselekménysor előzménye sem. A vádlott, mint egyetemi hallgató olyan szórakozóhelyre ment, ahová kizárólag egyetemi hallgatók léphettek be. Amikor közeledni próbált a barátnőivel (és nem a barátjával) táncoló **...-hoz**, ezt II. r. vádlott, a későbbi sértett sérelmezte, és a vádlottat úgy meglökte, hogy a hangfalnak esett és a feje vérzett. A biztonsági őr a sértettet II. r. vádlottat vezette ki a tereméből. Nyilvánvalóan hirtelen kialakult szándékkal a fellebbezéssel érintett vádlott követte, köztük kölcsönös dulakodás kezdődött, amelynek eredménye az I. r. vádlott részéről véghezvitt cselekménysor lett, és amely büntetőjogi felelősségre vonását eredményezte. Az ítéletábra arra a meggyőződésre jutott, hogy a törvényszék az alanyi és a tárgyi körülmények összhatásukban, kölcsönös összefüggésükben történő mérlegelése során helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott szándéka nem irányult életveszélyes sérülés okozására, és mint arra már az ítéletábra korábban is utalt, az életveszélyes sérülés elmaradása nem a véletlenül múlt. A vádlott az ítéletábra álláspontja szerint csupán a rajta esett sérelmet kívánta megtorolni II. r. vádlottal szemben. Fentiekkel összefüggésben a másodfokú bíróság utal továbbá a BH1998. 208. és a 2001. 259. számon közzétett jogesetekre is.

Mindezek alapján az ítéletábra úgy ítélte meg, hogy az első fokon eljáró törvényszék a vádlott valamennyi terhére rótt cselekményét törvényesen minősítette. Végül megjegyzi az ítéletábra amennyiben a fellebbezéssel érintett vádlott terhére az életveszélyt okozó testi sértés büntette került volna megállapításra a fellebbezési főügyészség indítványával egyezően a garázdaság büntette megállapításának mellőzését eredményezte volna (34. számú Büntető Kollégiumi vélemény). Összességében tekintettel arra, hogy az ügyésznek a II. r. vádlott terhére megvalósult cselekmény vonatkozásában az eltérő, súlyosabb minősítésre irányuló indítványa eredményre nem vezetett, úgy ítélte meg, hogy az első fokon eljáró bíróság a büntetés kiszabása körében a bűnösségi körülményeket teljes körűen feltárta és azt megfelelően értékelte. Az általa alkalmazott büntetés törvényes, annak súlyosítására indokot nem látott.

Az ítéletábra a fentiekben kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett I. r. vádlott vonatkozásában annak járulékos rendelkezéseit is törvényesnek találta, és a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

Csupán utal az ítéletábra arra, hogy amennyiben az eljáró bíróság a 2013. július 1-étől hatályba lépett 2012. évi C. törvény alkalmazásáról dönt az ítélet rendelkező részében elegendő a Btk. megjelölés, és szükségtelen a törvény jogszabályhelyének a rögzítése is, ez csak abban az esetben indokolt a 2013. július 1-ét követő bírói gyakorlatnak megfelelően, ha a bíróság a 2013. július 1. előtt elkövetett cselekmények tekintetében az elkövetéskor hatályos anyagi jogszabályokat alkalmazza, ekkor szükséges az 1978. évi IV. törvény felhívása a rendelkező részben, de akkor a Btk. külön megjelölése nélkül.

Debrecen, 2016. január 20.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné Dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja.

Záradék: A Miskolci Törvényszék 10.B.719/2014/68. számú ítélete az ítéletábra jelen határozatával
I. r. vádlott vonatkozásában 2016. január 20. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2016. január 20.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

kiadó